

TOIMINTA- KERTOMUS

SEINÄJOEN
KAUPUNGINKIRJASTO
2025

NURMO-TALO

KIRJASTO

YLISTARON KIRJASTO

KIRJASTO

VALO

KIRJASTOAUTO
SEINÄJOKI

kirjasto

Seinäjoen kirjastot jatkavat ennätystahtia - lähes 1,7 miljoonaa lainaa vuonna 2025

Seinäjoen kirjastoissa rikottiin lainausennätyksiä jälleen vuonna 2025. Lainaus kasvoi 2 % edellisvuodesta ja nousi lähes 1,7 miljoonaan lainaan, mikä on keskimäärin 25,5 lainaa asukasta kohden. Kirjat olivat ylivoimaisesti suosituin aineisto 84 prosentilla. Erityisen ilahduttavaa on lasten ja nuorten kirjainlainojen suuri 61 prosentin osuus.

Kirjaston päivänä 19.3.2025 järjestetty kuntavaalipaneeli osoitti puolueiden yhteisen näkemyksen kirjaston merkityksestä lukutaidon, demokratian ja osallisuuden edistäjänä. Kirjastoautojen toimintaa kehitettiin uusilla malleilla ja tapahtumilla, ja ne tavoittivat uusia asiakasryhmiä.

Kestävän kehityksen Eepos-hankkeessa vahvistettiin henkilöstön osaamista ja kehitettiin arviointimalleja. Lukutaitotyötä tehtiin monipuolisesti ja sitä ohjasivat valtakunnalliset suositukset. Seinäjoen oman lukutaito-ohjelman laatiminen aloitettiin. Se huomioi entistä paremmin kaikenikäiset asukkaat. Vuoden huipensi Aallon kirjaston 60-vuotisjuhla Ilmiöiden yö -tapahtumassa.

Kirsti Länsikallio
kirjastotoimenjohtaja

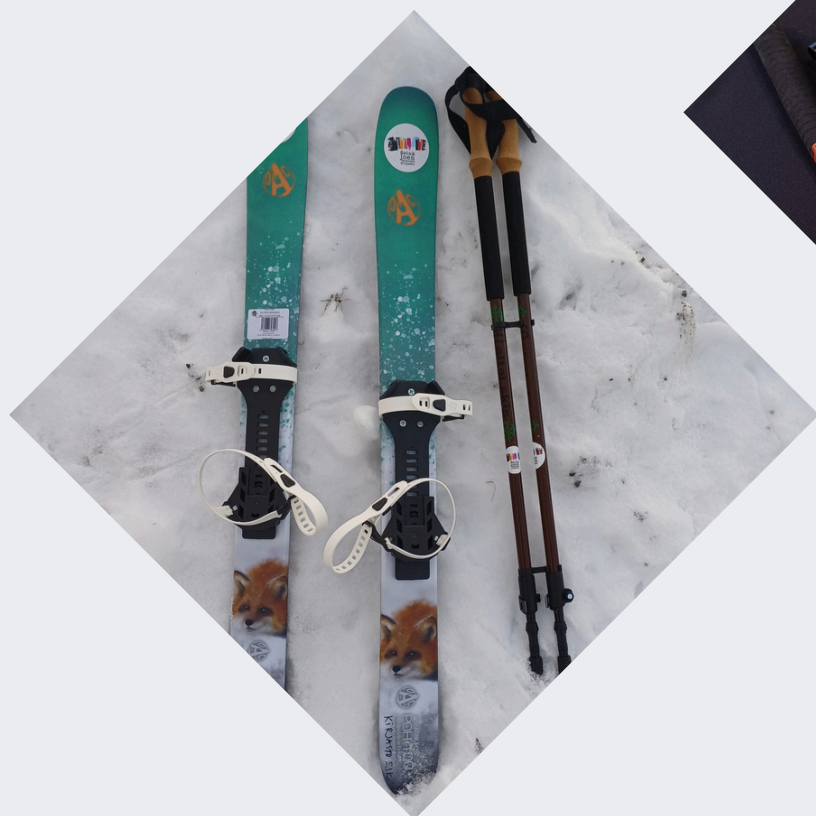

Lainaa tekstiilipesuri, verenpainemittari ja liikuntavälineitä kirjastosta!

Seinäjoen kirjastojen esinevalikoimaa laajennettiin vuoden aikana asiakastoiveiden perusteella. Lähikirjastoissa järjestetyssä esinelainakyselyssä toivottiin monipuolisesti erilaisia esineitä kirjaston kokoelmiin. Eniten toivottuista esineistä valittiin toteutettavaksi tekstiilipesuri, ompelukone, padelmailat ja lasten pesäpallovälineet. Loppuvuodesta saatiin lisäksi lahjoituksena lainattava verenpainemittari pääkirjastoon. Myös kauan odotetut asukasbudjetin kautta hankitut liukulumikengät ja retkiliustimet saatiin vihdoinkin lainattaviksi.

Lainattavat esineet täydentävät kirjaston perinteistä valikoimaa ja tukevat myös jakamis- ja kiertotalouden periaatteita; kaikkia harvoin arjessa tarvittavia esineitä ei tarvitse eikä voi omistaa itse. Lainattavat liikuntavälineet voivat myös innostaa kokeilemaan uusia lajeja matalalla kynnyksellä, tuovat lisää harrastusmahdollisuuksia kuntalaisille ja edistävät kuntalaisten hyvinvointia.

Elina Kortesmäki
palvelupäällikkö
asiakaspalvelut

Apila-leirit : lukuintoa ja sujuvuutta kakkosluokkalaisille

Seinäjoen pääkirjastolla on järjestetty lukusujuvuusleirejä vuodesta 2017 alkaen. Koronavuosi oli ainoa väli vuosi, muuten leirejä on ollut viime vuosina kaksi yhtä aikaa. Yhteensä lapsia on leireillä ollut noin 150.

Olen itse ollut mukana leireillä "leiriemona" alusta saakka. Olen siis ollut auttamassa, ohjaamassa, opastamassa, rohkaisemassa ja hurraamassa ainakin 80 lapsen lukuharjoittelulle.

Leirien tavoitteena on harjoittaa lukusujuvuutta ja innostaa lapsia lukemisen pariin. Erityisopettajan johdolla lapset tekevät monenlaisia lukuharjoituksia, mutta tunnelma ja ilmapiiri pidetään rentona. Leiri ei ole jatke kouluvuodelle, vaan kiva kokemus kesän alkuun.

Lukemisen lisäksi tehdään ja koetaan myös kaikkea ihan muuta. Vuosien aikana lasten kanssa on ommeltu, askarreltu, leivottu, soitettu, harjoiteltu sirkustemppeja, oltu ötökkäretkillä ja paljon muuta. Seinäjoen alueen eri kulttuuritoimijat ovat lähteneet innolla yhteistyöhön!

Kesällä 2026 leirit tulevat taas. En tiedä parempaa tapaa aloittaa kesää, kuin 10 kakkosluokkalaista ja kirjasto!

Maria Niemi
vs. palvelupäällikkö
lasten ja nuorten palvelut

Opiskeluohjausta, kohtaamisia ja verkostoitumista

Pääkirjaston aikuisten palveluissa on 3 työntekijää, joiden työnkuviin kuuluu nuorten aikuisten ja aikuisten monilukutaidon tukemista, jalkautuvaa kirjastotyötä sekä oppimisen tukemista. Vuoden 2025 aikana kehitettiin palveluja, verkostoiduttiin ja oltiin mukana tapahtumissa.

Oppimisen olohuone Tuupparissa voi tutustua erilaisiin lukemista, kirjoittamista, keskittymistä ja ajanhallintaa helpottaviin apuvälineisiin ja sovelluksiin. Palvelu on suunnattu yli 15-vuotiaille ja se sopii esimerkiksi työttömille työnhakijoille tai aikuisopiskelijoille. Tuupparista voi varata ajan myös digilukiseulaan. Tuuppari kuuluu Erilaisten oppijoiden liiton Oppimisen olohuone -verkostoon.

Oppimisvälinelainaamosta saa erilaisia esineitä ja materiaaleja oppimiseen, keskittymiseen ja toiminnanohjaukseen. Lainaamo tarjoaa mahdollisuuden kokeilla oppimisvälineiden toimivuutta omassa arjessa. Ryhmät voivat tulla kirjastoon Oppimistrasteille.

Jalkautuva kirjastopalvelu tekee työtä syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja lukutaidon edistämiseksi. Yhteistyökumppaneina on järjestöjä sekä kaupungin ja hyvinvointialueen toimijoita. Kirjasto oli vuonna 2025 mukana esimerkiksi Asunnottomien yössä, Avara-festivaaleilla ja Täsmätyömessuilla.

Elina Perkiömäki, Karoliina Prinkkilä ja Hanna Kotila
aikuisten palvelut

Soittoa ja laulua kirjastossa

Kirjaston tehtäviin kuuluu edistää kansalaisten hyvinvointia. Kirjaston musiikkipalvelut tarjoaa kokoelmien lisäksi tilat musiikin harrastajille sekä järjestää erilaisia musiikitapahtumia ja konsertteja kaikenikäisille.

Yhteisöllisyys luo yhteenkuuluvuutta, joka syntyy yhteisestä tekemisestä ja vuorovaikutuksesta. Pääkirjastossa sijaitseva soittohuone Pommari toimii matalan kynnyksen musisointipaikkana yhteissoittoon, lauluun ja harjoitteluun.

Yhteisöllisyyttä edistävät myös jaetut kokemukset. Kirjaston järjestämät musiikitapahtumat ovat keränneet paljon väkeä yhteisten elämysten äärelle. Osa tapahtumista järjestetään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Seinäjoella vuosittain järjestettävä MARS-festivaali, joka kokoaa yhteen musiikki- ja tapahtuma-alan ammattilaisia, on jo usean vuoden ajan jalkautunut myös kirjaston Lukuportaikon juurelle live-keikoillaan, joihin on vapaa pääsy. Vuonna 2025 yleisö sai kuunnella laulaja-lauluntekijä Annika Pudaksen kaunista, herkkää ja tunteisiin menevää tulkintaa.

Asiakkaiden pikkujouluissa marraskuussa tempautui yleisö mukaan, kun folk/rock-yhtye Pirulainen lauloi ja soitti yli satapäiselle yleisölle.

Pirjo Jaatinen
palvelupäällikkö
musiikkipalvelut

Tapahtumia ja kiertueita

Seinäjoen ja Kurikan kirjastojen yhteishanke Kirjastoautoilla kylille monipuolisesti jatkui vuoden 2025 loppuun saakka. Vuonna 2025 kirjastoauto Valo osallistui erilaisiin tapahtumiin, Valolla oli pop up -pysäkkejä ja muutama kiertue, joissa tavoitettiin yhteensä 2 687 kävijää.

Valo osallistui muun muassa MUU-tapahtumiin Kalevan Navetalla, Pride-viikon puistojuhlaan Lakeudenpuistossa, lastentapahtumaan Venestalolla, Moomma Nurmoos -tapahtumaan sekä Kouran joulukylä -tapahtumaan. Lisäksi Valolla oli muistikiertue yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan Muistiyhdistyksen kanssa Ylistarossa sekä Nurmoossa ja Peräseinäjoella. Valo oli kiertueella myös Ilmiöiden yössä. Pop up -pysäkkejä oli palvelutaloilla ja Kalajärvellä. Valossa kokeiltiin kirjastoautokaraokea ja järjestettiin kaksi nukketatteriesitystä varhaiskasvatukselle.

Seinäjoen tapahtumien lisäksi kirjastoauto Valo osallistui valtakunnallisille Kirjastoautopäiville, jotka järjestettiin Porissa. Valo oli näytillä Kirjurinluodossa yhdessä 23 kirjastoauton kanssa. Kirjastoautojen henkilökunta sai koulutuspäiviltä kehittämissideoita omaan työhönsä.

Tytti Koivumäki
palvelupäällikkö
kirjastoautopalvelut

Lähikirjastot kokoontuivat lähispäivässä

Seinäjoen lähikirjastojen, eli Kyrkkärin, Nurmon, Peräseinäjoen ja Ylistaron, yhteisessä kehittämispäivässä kehitettiin yhteistyötä ja jaettiin kokemuksia. Lähikirjastot ovat osa yhteistä Seinäjoen kirjastoa, mutta toimintaympäristöinä kuitenkin omanlaisiaan pienempiä yksiköitä, joiden työntekijät ovat moniosaajia.

Lähikirjastojen asiakkaat ovat moninaisia ja kaikenikäisiä. Vahvuutena on se, että monet asiakkaat tunnetaan hyvin. Tavoitteena on kuitenkin löytää myös uusia asiakkaita, niitä ketkä eivät ole vielä kirjastossa juuri käyneet. Lapset ja nuoret ovat tärkeitä, ja heidän kirjasto- ja lukupolkuaan halutaan tukea koko Seinäjoen alueella. Asiakkaita halutaan osallistaa kirjastojen toimintaan ja kehittämiseen. Kirjastosta löytyy tiloja näyttelyille tai asiakkaiden kirjaesittelyille. Tapahtumia toteutetaan mielellään asiakasideoiden perusteella ja yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Tulevaisuuden lähikirjastot visioitiin yhteisöllisiksi ja helposti lähestyttäviksi elinvoimaisiksi matalan kynnyksen kyläkeskuksiksi. Yhteistyötä tehdään aktiivisesti asiakkaiden ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa. Kirjastossa on edelleen kirjoja, mutta myös muuta lainattavaa materiaalia. Kirjastot ovat turvallisia kaikille, ja etenkin lapsille.

Mia Penttala-Salli
lähipalvelujohtaja

Lyhyiden kirjojen lukupiiri

Lyhyiden kirjojen lukupiiri jatkui Kyrkkärin kirjastolla jo toista vuotta. Lukupiiri kokoontui keväällä ja syksyllä yhteensä neljätoista kertaa, aina kahden tai kolmen viikon välein. Luettavat kirjat lukupiirissä ovat vain noin satasivuisia, joten kirjan ehtii hyvin lukea ennen seuraavaa kokoontumiskertaa. Lukupiiri kokoontuu M-talon tunnelmallisessa ja rauhallisessa hiljentymistilassa Atriumin kyljessä.

Alun perin lukupiiri alkoi novellilukupiirinä. Koska novellit olivat tunnin mittaisen keskustelun kannalta yleensä turhan lyhyitä, kohdentui lukeminen pian nopealukuisiin kirjoihin.

Lukupiirissä on monesti todettu, että lyhyet kirjat ovat usein todella hyviä ja kirjailijan täytyy olla taitava, että saa sanottavansa typistettyä tarpeeksi lyhyeen muotoon. Kirjat pisteytetään aina aluksi leikkimielisesti. Vuoden parhaat pisteet sai Joel Haahtelan teos Sielunpiirtäjän ilta. ”Pataluhaksi” nimettiin taas Howard Shernoffin Heijastin ja 13 muuta tarinaa suomalaisilta jalkakäytäviltä. Kirja kirvoitti kömpelyydessään kuitenkin vuoden parhaimmat naurut.

On ollut mukava huomata, miten osa lukupiiriläisistä on tavannut toisiaan kokoontumiskertojen ulkopuolellakin tai miten he kävelevät yhdessä kotimatkan. Palautteissa on tullut esiin, miten odotettu lukupiiri on ja miten se on lievittänyt osaltaan yksinäisyyttä tai auttanut sopeutumaan uudelle paikkakunnalle. Osaltaan tätä on varmastikin ollut mahdollistamassa lukupiirin normaalia lyhyemmät kokoontumisvälit, joiden kautta osallistujat ovat tulleet tutuiksi toisilleen. Lukupiirin ohjaajana taas on saanut ihailia osallistujien laaja tietämystä hyvinkin erilaisista asioista, kielestä, historiasta ja eri maista. Lyhyiden kirjojen lukupiiri jatkuu taas ensi vuonna.

Sini Mäkinen
vastaava kirjastonhoitaja
Kyrkkärin kirjasto

Elokuvaelämyksiä ja kirjahelmiä

Saamme ajoittain asiakkailta toiveita kirjaston toiminnan kehittämiseksi ja pyrimme reagoimaan niihin mahdollisuuksien mukaan. Olemme järjestäneet Nurmon kirjastossa elokuvanäytöksiä lapsille ja nuorille vuodesta 2023 alkaen. Keväällä 2025 asiakkaamme ehdotti meille, että olisi mukava, jos järjestäisimme näytöksiä myös aikuisille. Kesäkuussa järjestimme sitten ensimmäisen näytöksen aikuisille ja elokuvana oli klassikko Tuulen viemää. Elokuva keräsi mukavasti katsojia. Kesän hyvin sujuneen näytöksen kannustamina aloimme syksyllä järjestää myös aikuisten elokuvanäytöksiä säännöllisesti. Syyskaudella ohjelmistossa oli musikaali, draama ja lännenelokuvan. Innostuneita kävijöitä oli runsaasti. Näytökset jatkuvat vuonna 2026 monipuolisilla teemoilla.

Syksyllä 2025 meillä pyörähti käyntiin asiakkaiden kirjavinkkipiiri Kirjahelmiä, johon aloite tuli kirjaston asiakkaalta. Kirjavinkkipiirissä osallistujat keskustelevat kirjoista ja kirjailijoista sekä vinkkaavat kirjoja toisilleen. Ideana on, että piiriin voi osallistua matalalla kynnyksellä ja kirjoja voi vinkata omalla tyylillään – ja juuri niitä itselle tärkeitä kirjoja. Kirjavinkkipiiri jatkuu myös vuonna 2026 ja sinne voi halutessaan tulla myös vain kuuntelemaan.

Noora Vuorenmaa
vastaava kirjastonhoitaja
Nurmon kirjasto

Yhteistyöllä monipuolista toimintaa

Peräseinäjoen monipalvelukirjasto toteutti yhteistyössä useiden paikallisten toimijoiden kanssa pysyvät luontolorukyltit neljälle Peräseinäjoen alueella sijaitsevalle luontoreitille. Lorukylttien kautta halutaan kannustaa kielellisen ilmaisun pariin sekä innostaa lapsiperheitä liikkumaan ja samalla tutustumaan paikallisiin lähiliikuntapaikkoihin. Vuoden aikana toteutettiin yhteistyössä Seinäjoen kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa koulutuksia varhaiskasvatuksen henkilökunnalle uusista lastenkirjoista sekä ammattikirjallisuudesta. Lisäksi järjestettiin kirjavinkki-illat lapsiperheiden vanhemmille. Toiminnot olivat osa Opetushallituksen Lukeva varhaiskasvatus lukutaito-ohjelmaa.

Yhteistyötä on tehty eri tahojen kanssa lisäksi mm. kirjailijavierasillassa, Kirsi Kunnaksen 100 juhlavuoden tapahtumassa, Provinssin etkoissa ja pohjoismaisella kirjallisuusviikolla. Yhteistyöllä toteutettujen toimintojen tavoitteena on lisätä kirjaston tunnettavuutta ja tavoitettavuutta, myös kirjaston ei-käyttäjien keskuudessa sekä tarjota monipuolisia palveluja.

Kaija Lepistö
vastaava kirjastonhoitaja
Peräseinäjoen monipalvelukirjasto

Vuosi 2025, lastentapahtumien juhlaa!

Erilaisia esiintymisiä, kirjailijavierailuja ja teematapahtumia järjestettiin Ylistarossa vuonna 2025 erityisesti lapsille ja lapsiperheille. Saimme vieraaksemme jopa kolme hienoa nukketeatteriesitystä: nukketeatteri Satusulka Seinäjoelta sekä Tuomikko Lahdesta vetivät kirjaston auditorion täyteen. Lisäksi Jenna Varismäen herkkä nukketeatteriesitys Matka ikimetsän sydämeen valloitti niin lapset kuin aikuisetkin.

Toukokuussa saimme ilon olla mukana PikkuProvinssin etkoilla Orffien tahtiin: Seinäjoen kaupunginorkesterin ja Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston esitys sai innostuneen vastaanoton ja paljon positiivista palautetta. Pikkutyöt tyllimekoissaan ja pojat rusetit kaulassaan saivat henkilökunnallekin hymyn kasvoille.

Lisäksi järjestimme kaksi perhelauantaita, joissa molemmissa oli pääosassa LEGOt. Panttilan Palikka Kurikasta toimitti kirjastoon hulppean määrän palikoita koottaviksi ja myyntiin. Lokakuussa saimme vielä vitriininäyttelyn yrityksen omistajan Mirva Virtasen kokoelmista; harvinaisempia LEGO-hahmoja ja rakennelmia oli menneiltä vuosikymmeniltä esillä mukavasti.

Paljon lapsia tavoitettiin myös kirjastokerhossa, lukukoirien vastaanotolla sekä satutuokioissa. Tätä työtä jatketaan myös vuonna 2026.

Piia Isoaho

vastaava kirjastonhoitaja

Ylistaron kirjasto

Lukulystit - Läsfest

Lasten- ja nuortenkirjastotyöntekijöiden valtakunnallinen ammattitapahtuma Lukulystit-Läsfest järjestettiin 13.–14. marraskuuta 2025 Seinäjoen kaupunginkirjastolla. Tapahtuman pääjärjestäjänä toimi Seinäjoen kaupunginkirjaston lasten ja nuorten lukemista ja lukutaitoa edistävien kirjastopalveluiden valtakunnallinen erityistehtävä. Tapahtuman teemana oli eniten lukemisen tukea tarvitsevien lasten ja nuorten lukemisen edistäminen, ja se kokosi yhteen noin 130 alan ammattilaista eri puolilta Suomea.

Ensimmäisenä päivänä kuultiin asiantuntijaluentoja Suomesta, Ruotsista ja Iso-Britanniasta. Luennot tallennettiin ja ne ovat kaikkien vapaasti katsottavissa Kirjastokaistalla. Toisena päivänä teemoja syvennettiin keskusteluissa ja erilaisissa työpajassa. Tapahtuman yhteydessä järjestetyillä messuilla lukutaitotoimijat esittelivät toimintaansa. Lukulystit-Läsfest oli kokonaisuudessaan erittäin onnistunut: sisältö koettiin ajankohtaiseksi, verkostoituminen vilkkaaksi ja tapahtuman järjestelyt sujuviksi.

Emilia Koski

Erten koordinaattori

Kirjaston vuosi 2025

Asiakkaiden
tyytyväisyys kirjaston
palveluihin

99 %

Lainoja

1 698 500

Kasvua

2 %

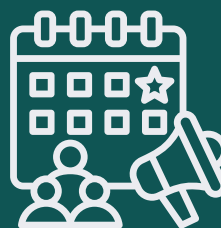

Kirjastokäyntejä

526 643

Kasvua

3,2 %

720

tapahtumaa

11 900

osallistujaa

790 käyttäjäkoulutusta

6 350 osallistujaa

Jokainen seinäjokinen lainasi vuoden aikana keskimäärin

25,5 teosta ja kävi kirjastossa **7,9** kertaa.

37 % seinäjokisista oli lainaajia.

Kirjastoon hankittiin vuoden aikana **24 750**
teosta ja kokoelmasta poistettiin

26 500 teosta.

14